

ת"פ 23822/09/21 - מדינת ישראל נגד עמית אלקלעי- לא בעניינה, רעות אלפסי

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 23822-09-21 מדינת ישראל נ' אלקלעי ואח'

בפני	כבוד השופטת קרן וקסלר
בעניין:	המאשימה:
נגד	מדינת ישראל
הנאשמות:	1. עמית אלקלעי- לא בעניינה 2. רעות אלפסי

גזר דין - נאשמת 2

הנאשמת, סוהרת בשירות בתי הסוהר, הורשעה בהתאם להודאתה בביצוע עבירות של זיוף בכוונה לקבל דבר, עבירה לפי סעיף 418 (אמצע) בחוק העונשין, התשל"ז-1973 (להלן: החוק) וניסיון לקבלת דבר במרמה, עבירה לפי סעיף 415 (רישה בצירוף סעיף 25 בחוק. על פי הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים, תעתור המאשימה לגזור על הנאשמת מאסר על תנאי וקנס ואילו ההגנה תוכל לבקש להימנע מהרשעתה. כן סוכם, כי יוגש בעניינה של הנאשמת תסקיר שירות המבחן שיתייחס לשאלת ביטול ההרשעה.

כתב האישום

1. במהלך התקופה הרלוונטית לכתב האישום, בחודש אוגוסט 2021, התמודדה מדינת ישראל, כמו יתר העולם, עם התפשטות נגיף הקורונה. במועד זה, עמדו בתוקפן תקנות סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (הגבלת פעילות והוראות נוספות), תש"ף-2020 (להלן: התקנות). בהתאם לסעיף 1 בתקנות, אדם שהתחסן בחיסון רפואי כנגד הנגיף זכאי היה לקבל "אישור תו ירוק" ממשד הבריאות, המאפשר לו לשהות במקומות ציבוריים או בעסקים מסוימים שהשהייה בהם הותרה על פי התקנות לאחר הצגת "אישור תו ירוק" (תעודת מתחסן). כמו כן, בוצעו במהלך תקופה זו בדיקות רפואיות בהיקף נרחב להימצאות הנגיף בגופם של נבדקים. ככל שאדם נבדק בבדיקה רפואית ונמצא כי אינו נושא את נגיף הקורונה, הונפק עבורו אישור רפואי מתאים מטעם משרד הבריאות.

2. על פי כתב האישום שהוגש כנגד הנאשמת ואחותה התאומה, הנאשמת 1 (להלן: האחות), בתאריך 10.8.2021 פנתה האחות, שלא הייתה מחוסנת בחיסון נגד הנגיף ולא הייתה זכאית על פי התקנות לתעודת מתחסן, למכרן של השתיים, אדם בשם אנדרגה, בבקשה כי יזייף עבורה תעודת מתחסן על שמה, בכדי שתוכל

לשהות במקומות אשר הכניסה אליהם מותרת רק לאחר הצגת תעודת מתחסן. בהמשך, זייף אנדרגה תעודת מתחסן על שם האחות והעביר אותה אליה באמצעות היישומון WhatsApp. מספר ימים לאחר מכן, ביום 16.8.2021, פנתה הנאשמת אל אנדרגה וביקשה שיזייף עבורה אישור בדיקת קורונה שלילית על שמה, על מנת שתוכל להציגה במקום עבודתה. בהמשך לכך, זייף אנדרגה בדיקת קורונה שלילית על שמה של הנאשמת והעביר אותה לידיה באמצעות היישומון WhatsApp.

3. האחות נדונה ביום 22.12.2021 בפני כב' השופטת רוזנברג- שיינרט בהתאם להסדר טיעון שנערך בין הצדדים, לארבעה חודשי מאסר על תנאי ולקנס בסך 3000 ₪. בבסיס ההסדר עמד גילה הצעיר של האחות, היעדר הרשעות קודמות, נטילת אחריות וחסכון בזמן שיפוטי, לצד העובדה שהיא לא עשתה שימוש בתעודה המזויפת ולא הציגה אותה במקומות שונים.

תסקיר שירות המבחן

4. מהתסקיר שהוגש ביום 18.6.22 עולה כי הנאשמת היא באישה צעירה, בת 29, נשואה ואם לשלושה ילדים קטינים, אשר מצויה כעת בשלבי היריון מתקדמים. הנאשמת התנדבה לשירות לאומי כעובדת בשירות בתי הסוהר, בהמשך הקדישה עצמה לבניית המשפחה ולפני כארבע שנים חזרה לעבוד בתפקיד רשמת בבית סוהר במרכז הארץ. לדבריה, בשל המשבר הבריאותי וההקפדה על נהלי הבדיקות והבידוד במסגרת שב"ס, היא נדרשה לבצע מספר רב של בדיקות לאיתור נגיף הקורונה, אולם באחת מהפעמים שבהן נדרשה להציג בדיקה שלילית לצורך חזרתה לעבודה, לא היה ביכולתה לסור למתחם הבדיקות, בשל הצורך לטפל בילדיה. לטענת הנאשמת, נוכח מחויבותה לעבודתה ועל מנת שלא להיעדר ממנה, פנתה אל מכר שיזייף עבורה תוצאות בדיקה עדכנית, אולם, בסופו של דבר בחרה שלא להשתמש בבדיקה מתוך הבנה שהשימוש בה הינו מעשה פסול. הנאשמת הביעה חרטה על מעשיה ולדבריה, ההליך הפלילי הוא גורם מרתיע ומארגן, שהיווה עבורה נקודת מפנה משמעותית ללמידה להתנהלותה בהמשך. בצד זאת צוין, כי הנאשמת הדגישה שלא עשתה שימוש במסמך, ולפיכך היא מתקשה לבחון באופן ביקורתי את פנייתה לקבלת מסמך מזויף ולקבל אחריות מלאה לביצוע העבירה.

5. אשר לסוגיית ההרשעה, לטענת הנאשמת, הרשעה עלולה למנוע את המשך העסקתה בשירות בתי הסוהר ובכך לפגוע ביכולת לפרנס את משפחתה. כמו כן, ביטאה חשש מן הסטיגמה הנלווית להרשעה פלילית, מהפגיעה בדימויה העצמי ובתפיסתה את עצמה כאדם נורמטיבי. לדעת שירות המבחן, נוכח ההתרשמות מנאשמת בעלת כוחות חיוביים, אשר זוהי מעורבותה הראשונה בפלילים, ועל אף שלא הוצג מסמך המעיד על פגיעה קונקרטי, ניתן לשקול בחיוב את ביטול הרשעתה בדין בצד הטלת עונש של"צ בהיקף של 100 שעות, העשוי להוות עבורה חלופת ענישה חינוכית ושיקומית.

טיעוני הצדדים

6. לטענת ב"כ המאשימה, יש מקום להטיל על הנאשמת ענישה בדמות מאסר על תנאי וקנס, על מנת להרתיע ולשקף את חשיבות ההגנה על שלום הציבור ובריאותו. בהקשר לכך, נטען כי גובה הקנס שנקבע בצד הפרת התקנות עומד על סך של 5,000 ₪ (לא הפנה לסעיף ספציפי). לעמדת המאשימה, יש לשקול לקולה את

הודיית הנאשמת, היעדר הרשעות קודמות, נטילת אחריות והחיסכון בזמן שיפוטי וכן את העובדה שבפועל לא עשתה שימוש בתעודה ולא הציגה אותה במקום העבודה. עם זאת, אין מקום להימנע מהרשעתה. יצוין, כי ב"כ המאשימה לא התייחס למידת הפגיעה שתיגרם לנאשמת ככל שתורשע.

7. ב"כ הנאשמת הדגישה בטיעוניה את נסיבותיה המשפחתיות של הנאשמת, אם לשלושה ילדים, שנמצאת כעת בחודש החמישי להריונה, את נטילת האחריות ואת חריגות המקרה ביחס לאורחות חייה. נטען, כי בפועל לא נגרם כל נזק כתוצאה מזיוף הבדיקה, שכן הנאשמת לא השתמשה בתוצאותיה ולמעשה לא עמדה בבסיס הזיוף כל סיבה הגיונית, שכן הנאשמת, בניגוד לאחותה, הייתה מחוסנת בכל החיסונים שנדרשה לבצע נכון לאותה עת. בשימוע שנערך לנאשמת התקבלה החלטה להקפיא את הליך הפיטורין ולא לקבל החלטה סופית בעניינה טרם סיום ההליך הפלילי, כלומר, לתוצאות ההליך הפלילי ישנה משמעות הרת גורל, שכן הנאשמת תפוטור ככל שיוחלט שלא לבטל את הרשעתה. בהקשר זה הוצג מכתב מאת עו"ד הילה בלנק מענף משטר ומשמעת בשב"ס, נושא תאריך 9.12.2021, לפיו בהמשך להליך המנהלי בעניינה של הנאשמת בדבר פיטוריה מהארגון ובהמשך לוועדת הערכות שהתקיימה בעניינה ביום 21.11.2021, "**בשלב זה** הוחלט להמתין להתקדמות ו/או סיום ההליך הפלילי, בטרם תינתן החלטה סופית. יובהר כי אין באמור בכדי להשליך על תוצאות ההליך המנהלי שנפתח כנגדה. כמו כן, אין באמור בכדי למנוע שקילת המשך שירותה בכל שלב, ככל שתיווצרנה נסיבות המצדיקות זאת" (ההדגשה במקור). ב"כ הנאשמת הפנתה לתסקיר שירות המבחן, אשר התייחס למצבה הכלכלי הדחוק של הנאשמת והחובות שהיא ובני ביתה מנסים להסדיר. נטען, כי נוכח מצבה המשפחתי של הנאשמת, ובשים לב לכך שהיא נעדרת הכשרה מקצועית מיוחדת, הנזק שצפוי לה כתוצאה מהרשעתה הינו ברור, שכן ספק רב אם תצליח למצוא מקום עבודה אחר במקרה שתפוטור. בנסיבות אלה, עתרה לאמץ את המלצת שירות המבחן.

8. בדבריה לעונש הסבריה הנאשמת כי פעלה מתוך לחץ, הביעה חרטה על מעשיה ובטאה רצון להמשיך ולעבוד במסגרת שירות בתי הסוהר.

דין והכרעה

9. המחלוקת בין הצדדים נוגעת לשאלת ההרשעה בלבד ולפיכך יתמקד הדיון בסוגיה זו. למעשה, ב"כ המאשימה לא ביקש לקבוע מתחם עונש הולם, אולם ניתן להסיק מטיעוניה כי לשיטת המאשימה, מתחם העונש ההולם מתחיל מענישה צופה פני עתיד וקנס, ובנסיבותיה של הנאשמת, שהנה אישה צעירה נעדרת הרשעות קודמות, שנטלה אחריות על מעשיה, יש מקום להשית ענישה בתחתית המתחם, כפי שנעשה בעניין אחותה.

10. ככלל, נאשם שאשמתו הוכחה יורשע בדין, ואילו הימנעות מהרשעה תיעשה רק באותם מקרים יוצאי דופן, שבהם מתגלה פער שאינו סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין התועלת שתצמח ממיצוי הדין עמו. תועלת זו נוגעת לתכליות של הרתעת היחיד והרבים ולהעברת מסר מוקיע את דבר העבירה, נוכח הערך המוגן שנפגע, תוך מתן בכורה לעקרון ההלימה בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק ולאור הצורך במדיניות ענישה אחידה המקדמת את יסודות השוויון והוודאות.

11. ההלכה בשאלת הימנעות מהרשעה נקבעה זה מכבר בע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל (21.8.1997), ולפיה ניתן לסיים הליך בעניינם של בגירים ללא הרשעה, בהתקיים שני תנאים מצטברים: האחד, כי סוג העבירה מאפשר להימנע מהרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה והשני, כי ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ולעניין זה, על הנאשם להצביע על פגיעה קשה וקונקרטיה בסיכויי שיקומו, אותה יש לבסס באמצעות ראיות (ע"פ 3598/14 לוזון נ' מדינת ישראל (10.6.2014); רע"פ 7224/14 משה פרנסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו], פסקה 10 (10.11.2014); רע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (26.4.2014); רע"פ 547/21 סיטניק נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו], פסקה 8 (17.3.2021)).

12. תנאים מצטברים אלה אינם חיים במנותק זה מזה, אלא מתקיימת ביניהם מעין "מקבילית כוחות". כלומר, ככל שמעשי העבירה חמורים יותר, הרי שנדרשת פגיעה קונקרטיה ברורה ומוחשית יותר ואילו ככל שמעשי העבירה קלים יותר, כך ניתן להסתפק בפגיעה כללית יותר ובעוצמה פחותה (ע"פ 24457-03-15, ע"פ 26443-03-15 (מרכז) פבל גוטרמן ודניאל גורביץ' נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.8.2015); וראו גם: עפ"ג (ב"ש) 66903-07-20 אבו מדיעם נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.12.2020); ע"פ (נצרת) 70442-02-19 ספורי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.10.2019); ע"פ (מרכז) 13540-01-18 כהן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (29.5.2018); עפ"ג (ב"ש) 27326-12-21 קיזר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (9.3.2022)).

התנאי הראשון- סוג העבירה

13. הנאשמת פגעה באינטרס הציבורי שבשמירה על בריאות הציבור בשעה שבה העולם כולו מתמודד עם נגיף מסוכן. על אף שמדובר בנאשמת שכנראה חוסנה כנגד הנגיף, ומכל מקום לא נטען אחרת, אין בכך כדי להפחית מחומרת התנהגותה, שכן כידוע, לא פסח הנגיף גם על כאלה שחוסנו כנגדו. הנזק הפוטנציאלי שצפוי היה כתוצאה מהתנהגותה של הנאשמת לו אכן הייתה עושה שימוש בבדיקה המזויפת הינו גדול, וגדול עוד יותר היה הסיכון אם חלילה הייתה חולה ומדביקה אחרים, מבלי שהייתה אפשרות לדעת על כך. בהקשר זה יש להדגיש, כי לא בכדי נדרשו עובדי שירות בתי הסוהר לבצע בדיקות באופן תכוף, וזאת בשום לב לסכנת ההדבקה האדירה של אסירים ואחרים הבאים עמם במגע.

14. עם זאת, הואיל ומדובר באירוע חד פעמי ובשים לב לכך שאין מחלוקת שהנאשמת נמלכה בדעתה ובפועל לא עשתה ואף לא ניסתה לעשות שימוש בבדיקה המזויפת, כך שלא נגרם נזק, מצאתי כי הפגיעה בערך המוגן אינו בעוצמה גבוהה ולפיכך ניתן לבחון את ביטול ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה.

התנאי השני- הוכחת נזק קונקרטי

15. כמפורט לעיל, הנאשמת לא הציגה ראיה לכך שהרשעתה בדין תוביל באופן אוטומטי לפיטוריה ויש לציין כי עמדת ענף משטר ומשמעת היא שניתן לנקוט כלפי הנאשמת צעדים מנהליים ואחרים, אף ללא קשר לתוצאת ההליך הפלילי. כלומר, קיימת אפשרות לסיום העסקתה גם אם לא תורשע. ואולם, עצם העובדה ששירות בתי הסוהר בחר שלא לקבל החלטה בעניין המשך שירותה של הנאשמת מלמד כי לתוצאות ההליך הפלילי ולשאלת ההרשעה תהיה השפעה מהותית על ההחלטה שתתקבל בסופו של דבר.

16. עיון בפסיקה מלמד, כי ניתן להצביע על מקרים שבהם מצאו בתי המשפט להקל בדרישת הוכחת נזק קונקרטי ולהורות על ביטול הרשעתם של נאשמים, אף שלא הוכח נזק מוחשי שעלול להיגרם כתוצאה מהרשעה זו, כאשר קיימת הצטברות נסיבות המטות את הכף לטובת הימנעות מהרשעה (ראו למשל: ע"פ 3554/16 שחר יעקובוביץ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11.6.2017); ע"פ 4466/13 פורטל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (22.5.2014); ע"פ 1114/14, ע"פ 860/14 פלונים נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (1.4.2014).

17. יישום המבחנים שנקבעו בפסיקה ובחינת "מקבילית הכוחות" שבין חומרת העבירות לבין הנזק שעשוי להיגרם לנאשמת מוביל לטעמי למסקנה כי עניינה נופל לאותם מקרים חריגים שבהם יהיה זה נכון לסיים את ההליך ללא הרשעה. על אף שאין להקל ראש בעבירה בה הורשעה הנאשמת, קיימים מכלול שיקולים שמצדיקים התייחסות מתונה כלפיה. מדובר בנאשמת שזו לה הסתבכות ראשונה ויחידה בחייה, את העבירה ביצעה על רקע לחץ בו הייתה נתונה לנוכח הדרישה לבצע בדיקות מדי יום, והקושי לעמוד בכך בהיותה מטופלת בשלושה ילדים קטנים. הנאשמת לא השתמשה בסופו של דבר באישור המזויף, שכן הבינה את הפסול במעשיה, היא הביעה חרטה, נטלה אחריות, הורתעה מההליך הפלילי ובהתחשב במכלול נתונה, הרי שהסיכוי שתחזור לבצע עבירות הוא קלוש. בנסיבות אלה, אני סבורה שהרשעתה בדין תוביל בוודאות קרובה לפיטוריה ולפגיעה קשה בה ובבני משפחה, שאיננה שקולה כנגד האינטרס הציבורי שבהרשעתה.

18. בצד זאת, נראה כי היקף השל"צ שעליו המליץ שירות המבחן אינו מאזן נכונה את האינטרסים השונים ולפיכך מצאתי להורות על צו של"צ בהיקף נרחב יותר.

19. התוצאה היא שאני מורה על ביטול הרשעתה של הנאשמת ומשיתה עליה את העונשים הבאים:

א. הנאשמת תבצע 250 שעות שירות לציבור (של"צ) על פי תוכנית שתוכן על ידי שירות המבחן ותוגש לאישור בית המשפט עד ליום 18.7.2022.

על הנאשמת להשלים את ביצוע השל"צ תוך שנה מהיום. הוסבר לנאשמת כי אם לא תעשה כן, עשוי בית המשפט לגזור את דינה מחדש.

ב. הנאשמת תחתום על התחייבות בסך 5,000 להימנע מעבירה בה הורשעה או כל עבירה אחרת שיש בה יסוד של מרמה למשך שנתיים.

ניתן היום, י"א תמוז תשפ"ב, 10 יולי 2022, במעמד הצדדים.